

УН

491.71.(075)

А-352

АЗБУКА

гражданская с правоуказаниями
правлена рукою Петра Великого

Издание - 1877 года

VIII

No

Государствен. библиотека
-- по народному --
образованию
177257 *177257*

VIII.

1877

1877.

268
44
49171027
A 352

Азбука Гражданская
со правоуказанием Пра-
вдына рукою Петра
величнато. №: 2.
270 — 1276.

с

Служба на мѣрѣхъ
 маѣ то рече оуе гнани
 дѣи то маѣ и на рѣ
 аи мѣрѣхъ
 ченъ то выше ихъ
 саѣвѣ ани рѣне
 гно рѣ

Въ тетради сей Правленіи и
 Подписаніи Свѣдѣній рѣ
 Его Имѣиаша Трѣсвѣтлаго Влак-
 тества, Приказано Презѣ
 Сирѣтѣ Александра Васильевича
 Маиорова

Изображеніе дрѣвнихъ и новыхъ писменъ славенскихъ
 печатныхъ и рукописныхъ.

А	А	а	А	А	а	а	Азъ
Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Бѣки
В	В	В	В	В	В	В	Вѣди
Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Глаголь
Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Добро
Е	Е	Е	Е	Е	Е	Е	Етъ
Ж	Ж	Ж	Ж	Ж	Ж	Ж	Живѣте
З	З	З	З	З	З	З	Зло

Дано Мѣта Рѣд 1710.
 Тѣмъ же

бо во го до жо со зо ко ло мо но по
 ро со то фо хо цо чо шо що .
 бу ву гу ду жу су зу ку лу му ну
 ну ру су ту фу ху цу чу шу шу .
 бѣ вѣ гѣ дѣ жѣ сѣ зѣ кѣ лѣ мѣ нѣ пѣ
 рѣ сѣ тѣ фѣ хѣ цѣ чѣ шѣ щѣ .
 бѣи вѣи гѣи дѣи жѣи сѣи зѣи кѣи лѣи мѣи нѣи
 пѣи рѣи сѣи тѣи фѣи хѣи цѣи чѣи шѣи щѣи .
 бѣ вѣ гѣ дѣ жѣ сѣ зѣ кѣ лѣ мѣ нѣ пѣ
 рѣ сѣ тѣ фѣ хѣ цѣ чѣ шѣ щѣ .
 бѣ вѣ гѣ дѣ жѣ сѣ зѣ кѣ лѣ мѣ нѣ
 пѣ рѣ сѣ тѣ фѣ хѣ цѣ чѣ шѣ щѣ .
 бю вю гю дю жю сю зю кю лю мю ню
 ню рю сю тю фю хю цю чю шю щю .
 бя вя гя дя жя ся зя кя ля мя ня пя
 ря ся тя фя хя ця чя шя щя .

Слози чрисиименни

бла вла гла дла жла сла зла кла лла
 мла нла пла рла сла тла фла хла
 цла чла шла щла .
 бле вле гле дле жле сле зле кле лле
 мле нле пле рле сле тле фле хле
 кле чле шле щле .

блі влі глі длі жлі слі злі клі лі млі
 нлі плі рлі слі тлі флі хлі цілі члі
 шлі щлі .
 бло вло гло дло жло сло зло кло лло
 мло нло пло рло сло тло фло хло
 цло чло шло щло .
 блу влу глу длу жлу слу злу клу
 ллу млу нлу плу рлу слу тлу флу
 хлу цлу члу шлу щлу .
 блѣ влѣ глѣ длѣ жлѣ слѣ злѣ клѣ
 ллѣ млѣ нлѣ плѣ рлѣ слѣ тлѣ флѣ
 хлѣ цлѣ члѣ шлѣ щлѣ .
 бю влю глю длю жлю слю злю клю
 ллю млю нлю плю рлю слю тлю
 флю хлю цлю члю шлю щлю .
 бля вля гля для жля сля зля кля ля
 мля нля пля рля сля тля фля фля
 цля чля шля щля .
 бра вра гра дра жра сра зра кра лра
 мра нра прра рра сра тра фра хра
 цра чра шра щра .
 бре вре гре дре жре спре зре кре лре
 мре нре пре рре спре тре фре хре
 цре чре шре щре .

брі врі грі дрі жрі срі зрі крі лрі мрі
нрі прі ррі срі трі фрі хрі црі чрі
шрі щрі .

бро вро гро дро жро спо зро кро лро
мро нро про рро сро тро фро хро
цро чро шро щро .

бру вру гру дру жру спу зру кру
лру мру нру пру рру сру тру фру
хру цру чру шру щру .

брѣ врѣ грѣ дрѣ жрѣ срѣ зрѣ крѣ лрѣ
мрѣ нрѣ прѣ ррѣ срѣ трѣ фрѣ хрѣ
црѣ чрѣ шрѣ щрѣ .

бры вры гры дры жры сры зры кры
лры мры нры пры рры сры тры
фры хры цры чры шры щры .

брѣ врѣ грѣ дрѣ жрѣ срѣ зрѣ крѣ лрѣ
мрѣ нрѣ прѣ ррѣ срѣ трѣ фрѣ хрѣ
црѣ чрѣ шрѣ щрѣ .

брѣ врѣ грѣ дрѣ жрѣ срѣ зрѣ крѣ
лрѣ мрѣ нрѣ прѣ ррѣ срѣ трѣ
фрѣ хрѣ црѣ чрѣ шрѣ щрѣ .

брю врю грю дрю жрю срю зрю крю
лрю мрю нрю прю ррю срю трю
фрю хрю црю чрю шрю щрю .

Н Р А В О У Ч Е Н І Я

ОТЪ СВЯЩЕННАГО ПІСАНІЯ

по алфавіту їсбранаѣ.

Слѣшѣ сѣне і вразумляѣся.

А.

Аще хочешѣ работати господевѣ, уготовѣ душу твою во смѣренїе.

Аще премудрѣ будешѣ, себѣ премудрѣ будешѣ, і їскреннѣмѣ твоїмѣ. Аще ли солѣ будешѣ, едїнѣ почерпнешѣ слая.

Аще усрїшѣ разумїва, утренюї кѣ нему, і степенї стесѣ его да третѣ нога твоя.

Б.

Боїся бога і царя, і нїедїному же їхѣ протївїся.

Бесѣ совѣта нїчтоже творї.

Буї вѣ смѣху вознесетѣ гласѣ свої: мужѣ же мудрѣ едѣ мало осклабїтѣся.

В.

Возлюбїшѣ господа бога твоего всѣмѣ сердцемѣ твоїмѣ. і всею душею твоею, і всею мїслїю твоею.

Вѣ вїнѣ не мужаїся. Вѣ нїрѣ не облїчаї їскреннїаго.

Все творенїе прїведетѣ богѣ на судѣ.

Г.

Г.

Господа чті отъ праведныхъ трудовъ твоихъ.
Гортань сладокъ, умножѣтъ другі своя.
Горе глаголющѣмъ свѣтѣ тму, і тму свѣтѣ.

Д.

До смерті подвѣсаѣя по істинѣ, і господь помо-
жетъ ти.

Душа лукава погубѣтъ стяжавшаго ^ѣ.
Друга заступати не срамляѣся.

Е.

Еліко вѣсокъ есі, толіко смѣряѣ себе.
Едѣнь естѣ входъ всѣмъ въ жѣтѣ, подобенъ же
і ісходъ.
Естѣ молчаі, не іматѣ бо отвѣта; і естѣ молчаі
вѣдѣні время.

Ж.

Жертвѣ нечестѣвѣхъ, мерсості господеві.
Жестоко слово, воздѣсаєтъ бранѣ.
Жѣтѣ наше яко сѣнь преходѣтъ.

С.

Слословяі отца ілі матерѣ, смертію да умретѣ.
Савѣстѣ не вѣстѣ почѣтати полеснаго.
Савѣстію дѣволею смертѣ внѣде въ мѣрѣ.

З.

З.

Знаѣ себе.
Заступі вѣ старості отца твоего, і не опечалі его.
Злану глаголющу, молчѣтъ всяко слово,
вѣстѣ бо увѣщати; аще і не можетѣ вѣщати.

И.

Иже хранѣтъ своя уста, соблюдаєтъ отъ печалі
свою душу.

Иже отвѣщаетѣ прежде слѣшанія, стугѣ ему
естѣ.

Иже нѣстѣ совѣта, пагутѣ акі лѣствіе.

І.

Іерсі почѣтаі, старшихъ благоговѣі.
Іконамъ покланяѣся, не боготворі,
но мѣсль кѣ первообразному восводі.
Ідолу подобно сребролюбія несѣмство.

К.

Кротко ступаніе, кротко сѣданіе, кротокъ всорѣ,
кротко слово тебѣ да будетѣ.

Конѣ уготовляєтся вѣ день брані, а отъ господа
помощѣ.

Конѣ неученѣ свѣрѣнѣ, і сѣнѣ самоволенѣ блуднѣкѣ
будетѣ.

Л.

Л.

Любяі свого сѣна, участіѣ ему ранѣ.
 Левъ ловѣтъ ловѣ, а грѣсі гдѣлающіѣхъ неправду.
 Лучше хлѣбъ со сластію въ мѣрѣ, нежели домъ
 ісполненъ блага со сваромъ.

М.

Мсга і дарове ослѣпляють очі премудрѣхъ.
 Мужъ двоявченъ открьветъ совѣты въ сонміщѣ.
 Мужъ яръ прѣтворяетъ сварѣ,

Н.

Небо високо, земля шірока, сердце же царво
 не облѣчно.
 Не оправдаі себе предъ богомъ, і наче царя
 не мудріся.
 Не буді скорѣ явкомъ твоімъ, і лѣнѣвъ іслабъ
 въ гдѣлѣхъ твоіѣхъ.

О.

Очі господні шмамі свѣтлѣіші солнца еста, просі-
 рающе вся пущі человѣчі.
 Огнѣ палящѣ угасѣтъ вода, і милостѣнія очістѣтъ
 грѣхі.
 Обѣкло покараті не хотящѣхъ насѣлство,
 давѣтъ бо сіе і ісполнѣні многі.

П.

Предъ человѣкомъ живѣтъ і смертъ, і еже ісволѣтъ,
 дастся ему. Пре-

премудростѣ смѣреннаго вознесѣтъ главу его,
 і посредѣ велможѣ посадѣтъ его.
 Помнѣ сугѣ, чаі отвѣта, і восдаянія по гдѣломъ.

Р.

Разумѣі яко о всѣхъ сіѣхъ прѣведѣтъ богъ на сугѣ.
 Раба разумѣва да любѣтъ душа твоя,
 і не ліші его свободѣ.
 Рвеніе і яростѣ умаляють днѣ.

С.

Слава царева, чтѣті повелѣнія его.
 Стугѣ отцу ненакасанъ сѣнѣ.
 Согрѣшѣлъ лі есі, не прѣложі ктому, і о прѣжднѣхъ
 ті помолѣся.

Т.

Таїну царву добро хранѣті.
 Терпѣлівъ мужъ, лучше іщущаго наукі.
 Тѣха дателя любѣтъ богъ.

У.

Уста царя сохрани, і о словесѣхъ клятвѣ божія не
 шшіся.
 Убога горда, богата лѣва, і стара прелюбогѣ
 вошненавѣдѣхъ.
 Удержавая і мсгу отъ наемнѣхъ, яко пролівая і кровь
 Ф.

Ф.

Філософія істинная естѣ еже помнѣтї смертѣ.
 Фарісеїскаго тщеславія огребаїся.
 Фараонїтская жестокоствї отбѣгаї

Х.

Хранїтѣ законѣ свѣнѣ разумнѣї, а же хранїтѣ не-
 свѣтостѣ , досаждаєтѣ.
 Хранїся буяго , да не прїїмешї труда.
 Хранї себе , пагенїю же брашню не смѣїся.

Ѧ.

Ѧсрака познанѣ будєтѣ мужѣ , і срѣщенїємѣ лїца
 познанѣ будєтѣ умнѣї.

Ѧкрѣваяї таїну , погубляєтѣ вѣрностѣ , і не
 їматѣ обрѣствї друга.

Ѧнїцїхѣ друговѣ , таятѣся богатѣхѣ двєрї,
 свѣтлѣ же двєрї , богатѣмѣ любєснѣї.

Ц.

Царѣ премудрѣ , утвержденїє естѣ людемѣ.
 Царєвї ложно нїчтоже да глаголетѣся.
 Царю слава во многѣ яснѣцѣ
 во оскудѣнїї же людеї , пагенїє сїльному.

Ч.

Чтѣвї отца , возвеселїтѣся о чадѣхѣ.
 Человѣкѣ премудрѣ молчїтѣ до времеє.

Чага

Чага прєлюбодѣєвѣ не совершена будєтѣ ,
 і отѣ законопрєступна ложа , сѣмѣя їсчєсаєтѣ.

Ш

Шїрокѣ путь ввєдєтѣ вѣ пагубу , і многї сумѣ вхо-
 дящїї вѣ него.

Шумѣ морскїї , бесумнаго слово ;
 тяготїтѣ брегї , не тучнїтѣ луга.

Шепотнїка і двєяєвнїка подєбаєтѣ кляствї.

Щ.

Щєдрѣ і мїлостїєвѣ господѣ , но і правосудєнѣ.
 Щєдраго рука не оскудѣєтѣ.
 Щадїтѣся правєднѣмѣ богатєство нечєствїєхѣ.

Ю.

Юснїкї вѣ темнїцѣ посѣщатї тїщїся.

Юродомѣ блїжняго нарїцатї блюдїся.

Юдолїтѣ і камєня , часто каплющая капля.

Юрода же не научатѣ і всє мудрѣхѣ кнїгї.

Ѡ.

Ѡсмертє , яко горка пїї естѣ памѣтѣ ,
 челєвѣку мїрну во їмѣнїї єго жївущу.

Ѡколь страшєнѣ адѣ , коль любєсєнѣ раї.

Ѡколь жїєвѣ мїрѣ , коль слѣєнѣ челєвѣкѣ ,
 коль кратко время , коль долга вѣчностѣ.

ІІ.

Іакоже стремленіє воднос, тако і сердце царєво
въ руцѣ божієі.

Іпрость царєва, посоль смертєнь.

Іждь яко чєловѣкъ, і не расгребаі, да не вознена-
вѣдѣнь будєші.

Ѡ

Ѡблїчаі премудра, і возлюбїть тя.

Ѡблїченїє нечєстївому ранѣ єму.

Ѡвєщї, яже тї нѣсть на потребу, не тяжїся.

Я.

Ясѣка неправедна, люта окончанїя.

Ясѣченѣ мужѣ не ісправїтєся на семлї.

Ясѣкѣ мудрыхъ добрая свѣсть,
въ сердцѣ же їхъ почїєть премудрость.

К О Н Е Ц Ъ .

Ѡ кто сохранитъ сїя, і спасетєся.

ЧІСЛО ЦЕРКОВНОЕ І АРІОМЕТІЧНОЕ.

А.	В.	Г.	Д.	Е.	З.	И.	А.	҃.	ІІ.	ІІІ.	ІІІІ.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
ІІ.	ІІІ.	ІІІІ.	ІІІІІ.	ІІІІІІ.	ІІІІІІІ.	ІІІІІІІІ.	ІІІІІІІІІ.	ІІІІІІІІІІ.	ІІІІІІІІІІІ.	ІІІІІІІІІІІІ.	ІІІІІІІІІІІІІ.
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	30.	40.	50.	
Ѡ.	Ѡ.	п.	ч.	р.	г.	т.	у.	ф.	х.		
60.	70.	80.	90.	100.	200.	300.	400.	500.	600.		
Ѡ.	Ѡ.	ц.	*А.	*Б.	*Г.	*А.	*Б.				
700.	800.	900.	1000.	2000.	3000.	4000.	5000.				
	*С.	*З.	*И.	*А.	*І.						
	6000.	7000.	8000.	9000.	10000.						

ІНО ПОКАСАНІЕ ВЕЛІКАГО СЧІСЛЕНІЯ.

Едїнь	1
Десятѣ	10
Сто	100
Тысяца	1000
Десятѣ тысячѣ	10000
Сто тысячѣ	100000
Едїнь мїліонѣ	1000000
Десятѣ мїліоновѣ	10000000
Сто мїліоновѣ	100000000
Тысяча мїліоновѣ	1000000000
Десятѣ тысячѣ мїліоновѣ	10000000000
Сто тысячѣ мїліоновѣ	100000000000

ОБЪЯВЛЕНІЕ ЧІСЛА ШКОЛНАГО.

А	1	I	кз	26	XXVI
В	2	II	кз	27	XXVII
Г	3	III	кп	28	XXVIII
А	4	IV	к.д	29	XXIX
Е	5	V	л	30	XXX
С	6	VI	л	31	XXXI
З	7	VII	м	40	XL
И	8	VIII	ма	41	XLI
Д	9	IX	п	50	L
І	10	X	па	51	LI
Л	11	XI	с	60	LX
В	12	XII	о	70	LXX
Г	13	XIII	п	80	LXXX
Л	14	XIV	ч	90	XC
Е	15	XV	р	100	C
С	16	XVI	с	200	CC
З	17	XVII	т	300	CCC
И	18	XVIII	т	400	CCCC
Д	19	XIX	ф	500	D
К	20	XX	х	600	DC
КА	21	XXI	ψ	700	DCC
КВ	22	XXII	ω	800	DCCC
КГ	23	XXIII	ц	900	DCCCC
КА	24	XXIV		1000	M
КЕ	25	XXV	**д	2000	MM

**г	3000	MMM	г	200000	CCM
**д	4000	MMMM	**г	300000	CCCM
**е	5000	VM	т	400000	CCCCM
**с	6000	VIM	ф	500000	DM
**з	7000	VIIIM	х	600000	DCM
**и	8000	VIIIM	ψ	700000	DCCM
**л	9000	IXM	ω	800000	DCCCM
**м	10000	XM	**ц	900000	DCCCCM
**к	20000	XXM		1000000	XCM
**л	30000	XXXM		2000000	XXCM
**м	40000	XLМ		3000000	XXXCM
**н	50000	LM		4000000	XLСM
**о	60000	LXM		5000000	LCM
**п	70000	LXXM		6000000	LXСM
**р	80000	LXXXM		7000000	LXXСM
**с	90000	XCM		8000000	LXXXСM
**д	100000	СM		9000000	LXXXXСM

Сіа збрѣнка принята и принята ерasmusом Лопухина
въ 1871 г.

